

5. neděle velikonoční

Liturgické texty

1. čtení: Sk 9,26-31

Žalm 22,26b-27.28+30ab.30c-32

2. čtení: 1 Jan 3,18-24

Evangelium: Jan 15,1-8

A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal.

Beze mne nemůžete dělat nic. To je smysl přirovnání o vinném kmeni a ratolestech. Základní význam této věty je, že bez Ježíše Krista, vtěleného Slova - druhé Božské osoby, bychom vůbec nebyli. *"Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest."* (Jan 1, 1-3). Tato všeobecná závislost všeho na Bohu je ovšem jen minimálním společným jmenovatelem stvoření. Část stvoření tuto pravdu ani není schopna zaregistrovat. Nerosty, rostliny, živočichové. Je tu ale velká část tvorstva, která má na to si tuto pravdu uvědomit a svobodně ji žít. Mám na mysli duchovní bytosti - anděly a pak také nás, lidi. Andělé se hned po svém stvoření rozhodli, jestli chtějí Boha uznávat a poslouchat, nebo ne. Těm, kteří řekli ano a pro toto své rozhodnutí si zasloužili nebe, Bůh otevřel pohled na sebe sama - daroval jim blažené patření na svou tvář. Ti, kteří odmítli, byli svrženi na zem, kde se budou Bohu protivit až do konce světa i konce svého v "ohnivém močále".

My lidé, stvoření k Božímu obrazu, máme ve své duši prostor, který do nás vtiskl Bůh jako pečeti do vosku. Tento prostor čeká na své naplnění. Stejně jako andělé, i my sami se musíme rozhodnout, jestli si stačíme sami - sebeklam, kterému mnozí podléhají, nebo jesti do prostoru své duše pustíme Boha. To se děje ve chvíli přijetí svátosti křtu. *"Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek."* (Jan 14, 23). Právě dnešní evangelium je také jedním z těch, které se čtou při křtu. Křtem jsme naroubováni na kmen, kterým je Ježíš Kristus a od té chvíle v nás proudí jeho živá míza. Jako lidská duše oživuje lidské tělo a je jeho životním principem, tak Duch svatý od okamžiku křtu oživuje naši duši a přivádí ji k životu Božskému. *"Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal."* (1 Jan 3, 24).

A tak se dostáváme k druhému a daleko podstatnějšímu významu přirovnání o kmeni a ratolestech. Když Pán říká, že bez něho nemůžeme dělat nic, platí to beze zbytku o nadpřirozené záslužnosti našich dobrých skutků. Bez milosti posvěcující - přítomnosti Boha v naší duši, zůstávají všechny naše skutky, ať už jakkoliv dobré, pouze v rovině přirozené. Žádný z nich nám nemůže otevřít nebe. Svůj nadpřirozený poklad v nebi můžeme shromáždit pouze za pomoci nadpřirozené pomoci Boží milosti. *"Neukládejte si poklady na zemi, kde je ničímol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou. Ukládejte si poklady v nebi, kde je neničímol ani rez a kde je zloději nevykopávají a nekradou. Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce."* (Mat 6, 19-21).

Když se lidé, stvoření k Božímu obrazu, vzbouřili, padla v nich celá lidská rasa. V důsledku pádu už není člověk v souladu s Bohem, s druhými lidmi a také se sebou samým. Nežijeme v harmonii, která by umožňovala naplnit úkol správcovství daru stvoření a mít tu čest být vrcholem stvoření bez námahy, bolesti a zármutku. A přesto - člověk dostal od Boha Otce

práci ještě před pádem. Člověk měl v zahradě své povinnosti. Byl to náš pád, který změnil tuto práci na dřinu.

Bůh znal každého z nás ještě před stvořením vesmíru. Povolává nás k existenci v přesném bodě a místě svého plánu, který předvídal ve své prozřetelnosti. V tomto Božím plánu musíme hrát svou roli. Máme před sebou práci. Když se zasvětíme naplnění naší role v Božím plánu podle našeho povolání, ať už je jakékoliv, dá nám Bůh veškerou aktuální milost, kterou potřebujeme, abychom naplnili jeho vůli a dosáhli naší věčné odměny v nebi. Dává nám práci, milost a slávu. Čím těžší doba a práce, tím větší čest a sláva. S naší zraněnou povahou, našimi neuspořádanými vášněmi a touhami je těžké pochopit, že práce, kterou v životě děláme, je manifestací jak aktuální milosti, tak zároveň i budoucí slávy. Bůh nám dá práci a pak dělá naše ruce dostatečně silné pro tento úkol. Konečný úspěch je tedy jak jeho, tak také opravdu náš. Jak říká sv. Augustin: *"Bůh v nás korunuje své vlastní zásluhy."*

Dar Ducha svatého směřuje člověka k nebi. Projevuje se ale zde na zemi - silou a mocí: *"Hle - já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti." (Lk 24, 49)*. Proto můžeme číst v dnešním úryvku Skutků apoštolských: *"Církev měla pokoj v celém Judsku, Galileji i Samařsku. S úspěchem se vyvíjela, žila v bázni před Pánem a rostla přispěním Ducha Svatého." (Skutky 9, 31)*.

Děkujeme Bohu za to, že díky jeho milosti nežijeme nadarmo. Že naše skutky mají hodnotu pro celou naši věčnost, pro Boží království. Děkujme mu za dar víry, křtu a milosti posvěcující, kterou nám ve křtu daroval. Chraňme si tuto milost - tento náš status před Bohem a umiňme si, že ji nikdy nechceme ztratit žádným těžkým hříchem. Pokud ji však ztratíme, co nejdříve se s Bohem smiřme ve svaté zpovědi. Jinak bychom žili nadarmo.

P. Karel